

Türkiye Cümhuriyeti ile Fransa Hükûmeti arasında münakit ticaret ve seyrisefain mukavelenamesinin tasdikına mütedair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 16 /VI/1930 - Sayı: 1521)

N° 1670

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Fransa Hükûmeti arasında 1929 senesi ağustosunun yirmi dokuzuncu günü Ankarada akit ve imza edilen ticaret ve seyrisefain mukavelenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

5 haziran 1930

TÜKIYE İLE FRANSA ARASINDA TİCARET VE SEYRİSEFAİN MUKAVELENAMESİ

Türkiye Cümhuriyeti Reisi ile Fransa Cümhuriyeti Reisi, iki memleket arasında ticarî mübadeleleri tergipt etmek ve bu suretle, mevcut olan dostluk rabitalarını kuvvetlendirmek arzusunda bulduklarından bir ticaret ve seyrisefain mukavelenamesi akdine karar vermişler ve bu maksatla, müte-kabil murahhasları olarak,

Türkiye Cümhuriyeti Reisi:

Diyarbakir Meb'usu, sabık Vekil, Büyük Elçi Zekâî;

Burdur Meb'usu Mustafa Şeref;

Hariciye Müsteşarı, Orta Elçi Menemenli Numan Rifat Bey Efendileri;

Fransa Cümhuriyeti Reisi:

Fransa Cümhuriyetinin Ankarada Fevkalâde Büyük Elçisi ve Murahhası Légion d'honneur nişanının komandör dütbesini haiz Müsyü Louis Charles Pineton de Chambrun ile

Ticaret ve sanayi nezareti ticarî mukavelelerşubesi müdür muavini Légion d'honneur nişanının şövalye rütbesini haiz Müsyü Jean Louyriac'ı

tain eylemişlerdir.

Müşarünilehler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Menşe ve mevridi Türkiye gümrük hudutları dahilindeki arazi bulunan tabii veya mamul müstahsallar Fransaya ithal olundukları zaman asgarî tarifedeki resimlerden ve en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden, yani, gerek ithalât resimleri, gerek bu resimlerin mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve tezyitler hususlarında Fransanın tarifevî mukarrerat ile veya ticarî mukaveleler vasıtasile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edebileceği en aşağı derecedeki resim miktarlarından müstefit olacaklardır.

Madde — 2

Menşe ve mevridi Fransız gümrük hudutları dahilindeki arazi bulunan tabii veya mamul müs-

tahsallar Türkiyeye ithal olundukları zaman gerek ithalât resimleri, gerek bu resimlerin mevzu teşkil ettiği veya edebileceği herhangi munzam resim, emsal ve tezyitler hususlarında Türkiyenin tarifevi mukarrerat ile veya ticarî mukaveleler vasıtasile herhangi üçüncü bir devlete bahşettiği veya edileceği en müsait tarifeden müstefit olacaklardır.

Madde — 3

Birinci ve ikinci maddelerin ahkâmına hâlel gelmeksizin menşe ve mevridi Türkiye gümrük hudutları dahilindeki arazi bulunup bu mukaveleye merbut (A) listesinde tadat edilmiş olan tabii ve ya mamûl müstahsallar Fransaya ithal olundukları zaman, ve menşe ve mevridi Fransa gümrük hudutları dahilindeki arazi bulunup bu mukavelenameye merbut (B) listesinde tadat edilmiş olan tabii veya mamûl müstahsallar Türkiyeye ithal olundukları zaman, mezkûr listelerde münderic resimlerden veya tenzilât yüzdelerinden istifade edeceklerdir.

Tenzilât yüzdelerinin taallûk ettiği (B) liste-sindeki maddelerden birinetatbik edilen tarife arttırılacak olursa bu tezyidin meriyete girmesinden itibaren dokuz aylık bir mühlet münkazi oluncuya kadar mezkûr madde için mukavelede derpiş edilmiş olan menafi hasebile işbu mukavelenin imzası tarihinde tatbiki terettüp eden resim değiştirilmeksizin muhafaza edilecektir.

Madde — 4

Yüksek Âkit taraflardan birinin gümrük hudutları dahilindeki araziden diğerinin gümrük hudutları dahilindeki araziye ihraç olunan müstahsalât veya emtia, ihraçat resim ve mükellefiyetleri hususunun da, Yüksek Âkit taraflardan her birinin her hangi üçüncü bir Devlete bahşettiği veya günün birinde bahşedilebileceği en müsait muameleden müstefit olacaktır.

Madde — 5

Gümrük tarifelerinde ve yahut tarifelere kabul edilen resim tatbikatı usullerinde idarî veya kanunî mukadderat veya diğer Devletlerle münakit mukavelenameler mucibince tadilat vuku bulduğu takdirde, Yüksek Âkit taraflardan her biri merbut listelerdeki müstahsalların diğer tarafın gümrük hudutları dahilindeki araziden yapılan ithalâtı hakkında en müsait muamele idame veya bahşedecektir.

Madde — 6

İthal ve ihraç memnuiyet veya takyitlerine veyahut ticaret serbestliğinin sair tahditlerine müteallik bütün hususlarda, Yüksek Âkit taraflar birbirlerine en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşederler.

Bu muamelenin hilâfına hareket ancak aşağıdaki ahvalden maada hususatta caiz olmaz.

- a - Emniyeti umumiye veya ülkenin müdafaasını alâkadar eden sebepler dolayısıyla;
- b - İnsanların, hayvanların, nebatların sıhhatini himayeye matuf sıhhi zabıta tedbirleri ilcasile;
- c - Silâh, mühimmat ve harp malzemesinin ve harbe mahsus bileümle levazımın ithalini murakabe etmek için;
- d - Devlet inhisarlarının icrası için;
- e - Gayri meşru rekabet icrasını menetmek için;
- f - Beynelmül mukavelenamelerin tatbiki dolayısıyla.

Yukardaki ahkâm, Yüksek Âkit tarafların, ithalât hakkında, memleketin hayatî menafii iktisadiyesini korumak için lâzım gelen bütün tedbirleri ittihaz eylemek haklarını hiçbir veçhile ihlâl etmez; şu kadar ki bunların muvakkat mahiyette olması ve farklı muamele ihdas edilmeksizin tatbik edilmesi meşruttur.

Yüksek Âkit taraflardan biri ruhsatnameler vasıtasile ithalâtı murakabe etmek usulünü tesis ederse bu ruhsatnamelerin diğer taraf müstahsallarına verilmesi hususunda herhangi diğer mem-

leketin tabii veya mamul müstahsallarının tabi tutulacağı ahkâm kadar müsait hükümler tatbik edecektir.

Bu ahkâm mucibince, mezkûr ruhsatnameleri istihsal etmek için yerine getirilmesi lâzım gelen şartlar ve yapılması icap eden muameleler derhal en açık ve en sarîh bir şekilde umumun ittilama isal edilecektir. Taleplerin tetkiki en büyük sür'atle ifa olunacaktır.

Ruhsatnamelerin verilisinde de böylece hareket edilecektir; ita usulü mümkün olduğu kadar sade ve müstakir olacak ve bu vesikaların ticaret mevzuu teşkil etmesine mani olacak surette tesbit olunacaktır. Bu maksatla, ruhsatnameler, eşhasa verildiği zaman, ondan istifade edecek kimsenin ismine muharrer olacak ve başkası tarafından kullanılmıyacaktır.

Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden üçüncü bir Devletin müstahsalları lehine muvakkat surette bahşedilmiş olan herahangi memnuiyet ilgası, menşe ve mevridi diğer taraf olan aynı veya mümasil müstahsallara derahl ve hiçbir şartsız tatbik olunacaktır.

Yüksek Âkit taraflardan biri memnuiyet veya takyitler vazettiği takdirde, kontenjanların tesbiti ve muhtemel istisnaî müsaadelerin itası iki memleketin ticarî münasebetlerini mümkün olduğu kadar az müteessir edecek tarzda yapılacaktır.

Madde — 7

Yüksek Âkit taraflar, herbiri diğerinin ülkesinden ithal ettiği emtaanın menşeyini tayin etmek hususunda, birbirlerine karşılıklı en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşederler.

Madde — 8

Yüksek Âkit taraflardan her biri, ithal edilen müstahsalların menşe memleketini tesbit etmek için, varit olan maddenin ihracı memleketin millî mahsulât veya mamulâtından olduğunu ve yahut orada şeklinin bir tebeddüle uğraması itibarile mezkûr memleketin kanunî mevzuatına tevfikane olveğhile kabulü icap ettiğini mübeyyin bir menşe şahadetnamesinin ithalâtçı tarafından ibrazını ve bu şahadetnamenin kendi konsoloslukları tarafından vize edilmiş olmasını talep edebilecektir.

Menşe şahadetnameleri Yüksek Âkit taraflardan her birinin gerek gümrük idareleri, gerek salâhiyettar ticaret odaları tarafından ita olunacaktır. Bu şahadetnameler mürsil memleketin gümrük idaresi veya resmen tanınmış ticaret odalarının kabul edilen formül dairesinde tanzim ve gerek menşe memleket dilile, gerek mürselünileh memleket lisanile tahrir olunacaktır. Birinci halde, her iki memleket bunların tereümesini talep etmek salâhiyetni muhafaza ederler.

Konsolosluk makamınca vize edilmiş olup emtiaın kıymetini irae eden menşe şahadetnameleri konsolosluk faturası yerine kaim olabilecektir.

Kıymeti elli türk lirasını veya bu meblâğın mukabili olan fransız parasını geçmiyen emtia hakkında:

- 1 - Posta paketleri;
- 2 - Posta ile yapılan irsalât;
- 3 - Hava yolu ile gönderilen ve sikleti 5 kilogram ve daha az olan paketler;

Menşe şahadetnamesine tâbi tutulmıyacaktır.

Seyyar ticaret memurlarının nûmuneleri için de, kıymetleri ne olursa olsun, aynı muamele yapılacaktır. Mamafih bu nûmunelerin satılması takdirinde bu hüküm tatbik edilmeyecektir.

Madde — 9

Yüksek Âkit taraflar, emtaanın transisine, antrepoya konmasına, tekrar ihracına, aktarmasına ve ithal ve ihraç edilen transit halinde geçen emtaanın maruz kaldığı herhangi diğer ameliyelere müteallik gümrük muamelelerinin ifası, kezalik bunlara ait resimler hususlarında birbirlerine müteakibi- len en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşederler.

Madde — 10

Yüksek Âkit taraflardan herbirinin ülkesinde, diğer tarafın tabii veya mamul müstahsalları, istihsal ve istihzarlar, ameliye görmeleri, satılmaları, tedavül ve istihlâkleri v. s. münasebetile, mümasil millî müstahsallara tarholunan dahilî resimlerden başkasına veya daha ağırına tabi tutulmıyacaktır.

Mümasil millî maddeler bulunmadığı takdirde, mezkûr resimler, menşe ve mevritleri ne olursa olsun, aynı veya mümasil bütün eenebi müstahsallara hiçbir fark yapılmaksızın seyyanen tatbik edilecektir.

Madde — 11

Hükümet makamı veya mahallî makamat, kanunî veya idarî ahkâm vasıtasile, serbest ticaretin icrasına - emtaanın gerek satış fiyatlarını tesbit etmek, gerek satılığa konma, tedavül ve istihlâk şartlarını tayin eylemek için - müdahale edecekleri vakit ve daha umumî olarak, mezkûr makamat, dahilî piyasada, satıcının, emanetçinin, alıcının ve müstehlikin hukukunu herhangi bir tahdide tâbi tutulacakları zaman, millî müstahsallar ile diğer Yüksek Âkit tarafın müstahsalları arasında fark yapılmıyacaktır.

Madde — 12

Yüksek Âkit taraflardan herbiri, menşei diğer Yüksek Âkit tarafın ülkesi olan tabii veya mamul müstahsalları ticarî muamelelerde gayri meşru rekabete müessir bir surette korumayı ve hasaten, üzerlerinde veya iç zurufunda veyahut dış zurufunda, faturalarda, nakliye evrakında ve ticarî evrakta taşıdıkları markalar, isimler, yıldızlar veya sair işaretler, doğrudan doğruya veya dolayısıyla - menşe, cins, mahiyet veya evsafı mahsusaları hakkında - yanlış delâletleri mutazammın olan bütün müstahsalların veya emtaanın ithalini ve ihracını, kezalik imalini, tedavülünü, antrepoya konmasını, satılmasını ve satılığa çıkarılmasını, müsadere veya herhangi diğer muvafık müeyyideler vasıtasile, bertaraf ve mnetmeği taahhüt eyler.

Surası mukarrerdir ki Yüksek Âkit taraflarca yukarıya derecedilmiş olan mütekebil teahhüt, ülkesinde gayri meşru rekabet hadisesi zahire çıkarılmış olan Hükümet aleyhine tazminat davası ikamesi için hak bahşetmek neticesini hiçbir halde tevhit etmez.

Madde — 13

Yüksek Âkit taraflardan her biri, kendi ülkesinde diğer tarafın üzüm müstahsallarına ait coğrafi menşe tesmiyelerinin aldatıcı tarzda istimalini - bu tesmiyelerin istihsâl memleketinde usulü dairesinde himaye edilmekte olması ve keyfiyetin kendisine tahriren tebliğ edilmiş bulunması takdirinde - menetmek için icap eden her türlü tedbirleri almayı taahhüt eyler. mezkûr tebliğ bu menşe tesmiyelerini taşıyan arazinin tahdidini ve menşe şhadetnamesinin itasma müteallik usulü istihdaf etmelidir.

Yukarıda işaret edilmiş olan müstahsalların - bunları ihtiva eden fiçılar, şişeler, zuruf ve sandıklar üzerinde taammüden kullanılmış sahte menşe tesmiyelerini tazammun eden markalar veya isimler bulunduğu takdirde - bilhassa ithal ve ihracının, antrepoya konmasının, imalinin, tedavülünün, satılmasının veya satılığa çıkarılmasının müsadere veya memnuiyet veya sair müeyyideler vasıtasile iki memlekettten her birinin kanunî mevzuatına tevfiakan önüne geçilecektir.

Bu suretle sahte isim taşıyan müstahsalların üsaderesi veya sair müeyyideler, Yüksek Âkit taraflardan her birinin, mütekebilin kanunî mevzuatına tevfiakan, gerek idarenin, gerek müddei umumiğin veya alâkadar şahsın talbi üzerine tatbik olunacaktır.

Üzüm müstahsallarına coğrafi tesmiyeler kullanmak memnuiyeti, - haddi zatinde bunlara hakiki olanlar hariç olmak üzere - müstahsalların hakiki menşei zikrolunacak veya sahte tesmiyelere (nevi), (tarz), (tip) ve saire gibi bazı tashihler terfik edilecek olsa bile bakidir.

Yüksek Âkit taraflardan birinin üzüm müstahsallarına ait hiç bir coğrafi menşe tesmiyesi, istihsâl memleketinde üsulü dairesinde hıbaeye edilmekte olduğu ve bu keyfiyet diğer tarafa icabı veçhile tebliğ olunmuş bulunduğu takdirde, nev'e delâlet eden mahiyeti haiz telâkki edilemeyecektir.

Bu tesmiyelere dair olan arazi tahditleri ve evsaf izahları aynı usul ile tanınacaktır.

Madde — 14

Yüksek Âkit taraflar edebî ve bedî eserler müelliflerinin haklarını ülkelerinde himaye etmek için, müteakıl münasebetlerinde, 9 eylül 1886 da Bern de imzalanıp 15 teşrinisani 1908 de Berlin de tadilat görmüş olan beynelmîl mukavele ile 20 mart 1914 tarihli Bern munzam protokolunu tatbik eylemeği taahhüt ederler.

Madde — 15

15 nisan 1921 de Barcelona konferansında kabul edilmiş olan transitin serbestliği hakkında mukavelename ve esasî nizamname ile 19 nisan 1921 de mezkûr konferansta kabul edilmiş olan beynelmîl ehemmiyeti haiz seyrisefaine kabiliyetli su yollarının rejimine mütedair mukavelename ve esasî nizamnameye iltihak etmiş bulunan Yüksek Âkit taraflar, iki memleket arasındaki münasebetlerde bunların tatbikini teshil edeceklerdir.

Madde — 16

Yüksek Âkit taraflar, demiryolile nakliyatta, geldikleri ve gidecekleri yer neresi olursa olsun, gerek insanlar ve gerek emtaanın nakli hususlarında, birbirlerine müteakıl en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi tatbik edeceklerdir.

Madde — 17

Yüksek Âkit taraflardan birinin sancağını taşıyıp, hamulesiz veya hamuleli olarak, diğer tarafın sularına veya limanlarına girecek veya oralardan çıkacak olan gemi ve vapurlar, oralarda hareket ettikleri veya gidecekleri yer neresi olursa olsun - millî sefaine yapılan muamelenin aynından her hususta müstefit olacaklar ve millî sefaine tahmil edilen veya edilebilecek olanlardan başka, Devlet, vilâyetler, nahiyeler veya Hükûmetin müsaade ettiği herhangi bir teşekkül nam ve hesabına istifa olunan - ne unvan altında olursa olsun - hiç bir resim ve mükellefiyete tabi tutulmayacaklardır.

Hamuleler - mevrit ve mahallî sevklere neresi olursa olsun - millî sancak altında ithal veya ihraç edilmiş oldukları takdirde tabi olacakları resim ve mükellefiyetlerden başkasına ve daha ağırına tabi tutulmayacaklar ve aynı takdirde göreceklere muameleden başkasına hedef olmayacaklardır. Aynı şekilde, yolcular ve bunların ağırlıkları, millî sancak altında seyahat ediyorlarmış gibi muamele göreceklere tabidir.

Madde — 18

Deniz sefinelerinin milliyetinin tayini, Yüksek Âkit taraflardan her biri canibinden, müteakıl sancağın kanunu mucibince yapılacaktır.

Madde — 19

Yüksek Âkit taraflardan her birinin gemileri diğer tarafın bir veya müteaddit limanına, gerek oralarda mevritleri ecnebî memleket olan hamule, emtia ve yolcularının hepsini veya bir kısmını indirmek, gerek oralarda, ecnebî memlekete götürmek üzere hamule, emtia ve yolcularının hepsini veya bir kısmını irkâp etmek için gidebileceklerdir.

Madde — 20

Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden diğerine mütekabiliyet kaydile bahşedilmiş olan millî muamele menfaati:

1 - Yüksek Âkit taraflardan herbirinin ülkesinde mer'i veya mer'iyete konacak kanunlarla tanzim edilmekte devam edecek olan kabotaja;

2 - Yüksek Âkit tarafların kara sularında sayıt icrasına ve millî sayıt istihsalâtının mevzu teşkil ettiği veya edebileceği hususî menfaatlara;

3 - Yüksek Âkit taraflardan herbiri canibinden, kendi ticarî bahriyesinin inkişafını terqip maksadile tebaalarına, gerek ticaret gemileri inşa veya iştirası için prim ve naktî muavenet olarak, gerek ticareti bahriyeye müteallik herhangi prim ve teşvik suretinde, bahşedilmiş veya edilebilecek olan menfaatlara;

4 - Devletin emaneten veya biliştirak işlettiği kendi gemilerine bahşedilen menfaatlara;

5 - Deniz sporu şirketlerine verilen imtiyazlara;

6 - Limanların, açık demirleme mahallerinin, sığ sahillerin bahrî hizmetlerinin icrasına, tahlisiye ve bahrî yardım hizmetlerinin ifasına ve kılavuzluk ve cer icrasına şamil olmayacaktır.

Diğer cihetten, Yüksek Âkit tarafların biri canibinden diğerine mütekabiliyet kaydile bahşedilmiş olan millî muamele menfaati, mevrit veya mahalli sevkleri Şimali Afrikadaki Fransız protektörları olan müstahsalların müstefit oldukları veya olabilecekleri hususî menfaatlara şamil olmayacaktır.

Madde — 21

Hastalık veya sair sebepler dolayısıyla mürettebatı tam olmıyan fransız ticaret gemilerinin kaptanları, Türkiye limanlarında ve mütekabilen, aynı haldeki türk ticaret gemilerinin kaptanları fransa limanlarında, seyahatin davamı için icap eden gemicileri mahalli zabıta kanun ve nizamlarına uyarak hizmete kaydedebileceklerdir.

Madde — 22

Yüksek Âkit taraflardan birinin herhangi bir gemisinin, fen hava veya bir sebebi müebir dolayısıyla - aynı ahvalde millî gemilerden istifa edilen resim ve mükellefiyetlerden başkasını tesviyeye neebur tutulmaksızın - diğer tarafın bir limanına iltica etmesi, orada tamir edilmesi, icap eden evazını tedarik eylemesi ve tekrar denize açılması caizdir.

Maamafih, Yüksek Âkit taraflardan birinin yukarıdaki fıkrada derpiş edilen ahval sevkile liğir tarafın bir limanına iltica etmiş bir geminin kaptanı, masarifini korumak için hamulesinin bir kısmını satmak mecburiyetinde kalırsa mahallî nizam ve tarifelere uymakla mükellef olacaktır.

Madde — 23

Yüksek Âkit taraflardan birinin sancağını taşıyan bir gemi diğer memleketin sahillerinde kayaya oturacak veya batacak olursa, mahallî makamat onun yardım ve müzaheret görmesine ihtimam edecekler ve kurtarılabilecek olan eşyanın himayesi ve eşyanın muhafazası zımında icap eden bütün edbirleri alacaklardır. Mezkûr makamat en yakındaki salâhiyettar konsolosluk makamını derhal haberdar eyleyeceklerdir. Müteabil konsolosluk makamları vatandaşlarına müzaheret edebileceklerdir.

Mhali makamatın müdahalesi bu hususta hiç bir nevi masarif istifasını mucip olmayacaktır; maamafih tahlisiye amelîyelerinin ve kurtarılmış eşyanın muhafazasının istilzam edeceği, kezalik aynı halde millî gemilerin tesviyesine tabi tutulacakları masarif müstesnadır.

Gemiler veya enkazı - kazadan kurtarılmış makineler, teçhizat ve âlât, mobilye ve her türlü teerruat ve vesaik dahil olmak üzere - geminin sahibi veya bunun usulü dairesinde mezuniyeti haiz ulunan mümessili tarafından mahallî kanunda derpiş edilen mühlet zarfında talep vukubulacak lursa, bunlara teslim olunacaktır. Satılma takdirinde, hasıl olan meblâğ masarif tenzil edildikten sonra, mezkûr gemi sahibine tevdi edilecektir.

Gemi sahiplerinin tebaasından buldukları Yüksek Âkit tarafın konsolosluk makamı, bunlar hazır buldukları zaman, kurtarılmış eşyanın veya, satılma takdirinde, hasıl olan meblağın kendisine tevdiini talep edebilecektir.

Kazadan kurtarılmış her nevi emtia ve eşya, dahili istihlâke arzedilmedikçe, hiç bir gümrük resmine tabi olmayacaktır.

Madde — 24

Bu mukavenenin ahkâmı Cezayerde tatbik olunur.

Madde — 25

İmza protokolunda münderiğ hususî ahkâm mahfuz kalmak şartile, bu mukavename fransız müstemlekelerine, Fransa himayesindeki memleketlere, kezalik Camerouna ve Togo'ya tatbik olacaktır.

Madde — 26

Yukarıdaki maddelerde derpiş edilen en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi

a - Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden hemhudut memleketlerle hududun iki tarafında on beşer kilometreyi geçmiyen bir saha dahilinde yapılan hudut ticaretini kolaylaştırmak için bahşedilen veya edilebilecek olan imtiyazlara;

b - Sarre havzası lehine Fransa tarafından tesis edilmiş olan hususî gümrük rejimine;

c - Fransanın, 1914 den 1918 e kadar içinde bulunmuş olduğu harp halinden mütevellit malî tediyeleri kolaylaştırmağa mahsus ithalât için tarife hususunda tesis edebileceği hususî rejime;

d - Gümrük tarifesi hususunda, Türkiyenin 1923 de Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketlere bahşettiği veya edebileceği hususî menfaatlere;

e - Fransanın kendi müstemlekelerine, protektoralarına ve hükmü altında bulunan memleketlere gümrük hudutları dahilindeki arazide bahşettiği veya edebileceği, ve yahut bu müstemleke veya protektoralarm Fransaya, bunun diğer müstemlekelerine, protektoralarına ve hükmü altında bulunan memleketlerine bahşettikleri veya edecekleri tercihi mütazammın menfaatlere tatbik olunmayacaktır.

Madde — 27

İki memleket arasında bir hakem mukavenamesinden tevellüt edebilecek ahkâm mahfuz kalmak şartile, iki Yüksek Âkit taraf arasında, bu mukavelenamenin tefsiri dolayisile zuhur edip diplomasi tarikile halledilmemiş olan ihtilâflar bilittifak ve tahkimname tariki ile hakeme tevdi edilecektir.

Madde — 28

Bu mukavename bir sene için aktedilmiş olup tasdik edilecek, ve Paris'te yapılacak olan tasdiknameler teatisinden on beş gün sonra mer'iyete girecektir.

Bir senelik müddetin inkizasından lâakal altı ay evvel Yüksek Âkit taraflardan biri canibinden feshedilmezse, kendiliğinden temdit olunacak, ve Yüksek Âkit taraflardan biri veya diğeri canibinden fesholunduktan sonra altı aylık bir müddetin inkizasına kadar mer'iyette kalacaktır.

Yukarıda vazolunan ahkâmı tasdik etmek üzere murahaslar bu mukavenameyi imzalamışlar ve mühürlerle mühürlemişlerdir.

Ankara'da, 29 ağustos 1929 da, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Charles de Chambrun
Jean Lowyriac

Zekâi
Mustafa Şeref
Menemenli Numan Rifat

İMZA PROTOKOLU

Bu günkü tarihli mukavelenamenin imzası esnasında, Yüksek Âkit taraflar, onun bazı ahkâmını ve bunların tatbik şeraitini aşağıdaki hükümler mucibince tasrih eylemeğe karar vermişlerdir.

Birinci maddeye mteferrian

Türkiyeden Fransanın gümrük hudutları dahilindeki araziye ithal edilen İzmir zmleri bu mukavelenamenin imzası tarihinde Korent zmlerine tatbik olunan muameleye tabi tutulacaktır.

Pastacılık ve şekerlemecilikte istimal edilen bu zmler için asgarî tarife resimlerinin derpiş edilen tenzili münhasıran:

- 1) Posta paketi ile vukubulan irsalâta;
- 2) Resimler cetvelinin tavzihatı mutazammın notlarında yazılı olan tarife ve şeraite mutabık ve uygun irsalâta maşsus olacaktır (Azamî 50 kiloluk sandıklar içinde, veya azamî 80 kiloluk variller içinde).

şurası mukarrerdir ki menş ve mevridi Türkiye olup yukarıda derpiş edilen tenzilden istifade edenlerden başka olan kuru zmler, resimler cetvelinin tavzihatı mutazammın notlarında yazılı tarif ve şartlara uygun bulunursa "istihlâke salih,, addedilecektir.

Birinci ve ikinci maddelere mteferrian

Gümrük resimlerinin mevzu teşkil edebileceği tezyitler hususunda, Fransız Hkmeti, birinci madde hükmünün, reyince, 27 mart 1910 tarihli Fransız kanununun ğnc maddesinin kendisine tanrığı salâhiyeti ihlâl edemeyeceğini beyan eyler. Aynile, Türk Hkmeti de ikinci madde hükmünün, reyince, 8 haziran 1929 tarihli ve 1499 numaralı Türk kanununun ğnc maddesinin kendisine tanrığı salâhiyeti ihlâl edemeyeceğini beyan eyler.

ğnc maddeye mteferrian

8 haziran 1929 tarih ve 1499 numaralı kanunun on beşinci maddesine tevfiikan Türk tarifesi-nin herhangi bir tezyidi Resmî Gazete ile neşrinden itibaren ę aydan az zaman zarfında mer'iyete konamaz.

şurası mukarrerdir ki ğnc maddede derpiş edilmiş olduğu veçhile Türkiye gümrük tarifesi-ndeki miktarların tezyidine tevessül ettiği takdirde, iki Yüksek Âkit taraf, bu tezyitlere çaresiz olmak ve onlara, yeni esaslar üzerine, bir anlaşma sureti tesviyesi aramak maksadile, mukavelenamenin devamı esnasında, mzakerata girişmek için şimdiden mutabıktırlar.

Birinci ve dokuzuncu maddelere mteferrian

Bu mukavelenamenin tatbıkı hususunda, Türkiye ülkesinin muhtelif aksamı arasında fark yapılmıyacaktır; binaberin İstanbul yolile Fransaya ithal edilen bütün Türk müstahsalları herhangi diğer bir türk limanından doğrudan doğruya geldikleri zaman göreceklere muamelenin aynına tabi olacaklardır.

Altıncı maddeye mteferrian

Altıncı maddenin ihracat memnuiyetleri hakkındaki ahkâmı iki taraflı Devlet mukavelelerine mevzu teşkil eden veyahut tebdil veya taviz şartlarına tabi bulunan istisnalara tatbik edilmiyecektir.

Bu kayıt ile, altıncı maddenin en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesine beynelmilel mukavelelerin tatbiki dolayısıyla bir istisna derpiş eden hükmünün Yüksek Âkit taraflardan biri hakkında - bu taraf canibinden beynelmilel mukavelelerin istihdaf ettiği memnuiyetler hususunda kabul edilmiş olan usul mezkûr mukavelelerde mnderiğ msaadekâr muamele kadar bilfiil serbest

olduğu takdirde - farklı bir muamele tesis etmek tesirini haiz olmaması mukarrerdir.

Şurası da mukarrerdir ki işbu altıncı madde zeylinde işaret edilen ihracat memnuiyetlerinden istisnalar Fransaya müteallik husus, münhasıran 1927 de Cinevre konferansında Fransız Hükûmetinin sureti mahsusada mahfuz tutmuş olduğu memnuiyete müteallik olanlardır.

Sekizinci maddeye müteferriian

Yüksek Âkit taraflardan biri, menşe şahadetnaenfaatlardan istifade hakkı, mütekabiliyet şartile, afiyetler veya suhuletler bahşedecek olursa, bu mmeleri hususunda, üçüncü bir Devlete ileride müdiğer taraftan vuku bulan ithalâta da derhal teşmil edilecektir.

On üçüncü maddeye müteferriian

Bu maddenin ahkâmı sureti mahsusada, coğrafi menşe tesmiyelerinin fabrika markası veya üzüm müstahsalları ismi şeklinde istimalini istihdaf eder.

İltibası mucip olabilecek sair istimaller her memleketin mütekabil kanunî mevzuatına tabidir.

Maamafih, teammüden irtikâp edilmiş olan hilekârlığın suiistimalin yapıldığı mahaldeki salâhi-yettar mahkemeler taraftından meydana çıkarılması lâzım geleceği mukarrerdir.

Fransa Hükûmeti, bu mukavelenamenin mer'iyete konmasından itibaren on aylık mühlet zarfında bu maddenin ahkâmının tatbikını mutalebe eylemiyeceğini beyan eder.

Mezkûr mühlet esnasında ve en geç olarak bu mukavelenamenin iki defa kendiliğinden temdit edilmiş olmasından evvel, iki Yüksek Âkit taraf, bu maddenin filen tatbiki şeraitini müştereken tetkik edeceklerdir.

On dördüncü maddeye müteferriian

Türkiyenin elyevm mahfuz tuttuğu Türkçeye tercüme hakkı hususunda, Fransa Hükûmeti on dördüncü maddede zikredilen beynelmilel mukavelenameler ahkâmının tatbikını iki senelik bir müddet zarfında mutalebe eylemiyeceğini beyan eder.

Onyedinci maddeye müteferriian

Şurası mukarrerdir ki Türkiye, üçüncü bir Devletle münasebatında, bahri limanların beynelmilel usulüne mütedair 9 kânunuevvel 1923 tarihli Cineve mukavelename ve esasî nizamnamesini - ona merbut melfuflar ve protokol dahil olmak üzere - tatbika vazedecek olursa, bu senetlerin tatbiki Türkiye ve Fransa arasındaki münasebata derhal teşmil edilecek ve iki memleket arasında meriyette ipka edilmiş olan Barcelona konferansı tavsiyeleri tatbikının yerine kaim olacaktır.

Yirmi birinci maddeye müteferriian

Şurası mukarrerdir ki hizmete alma konturatosu, daima serbestçe kabul edilmiş olmak şartile, konturato âkitlerin uyarına göre, memleketlerden biri veya diğèrinin kanunlarına mutabik bir nümune mucibince aktebilecektir.

Yirmi beşinci maddeye müteferriian

1 - 1 inci ve 2 inci maddelerde derpiş edilen muamele, menşe ve mevritleri Fransız müstemlekeleri, Fransanın himayesi altındaki memleketler, keزالik Cameroun ve Togo arazisi olan müstahsallar - bu müstahsallar ana vatanın bir limanında aktarma edilmiş olsun olmasın - tatbik olunacaktır.

2 - 6 mer, 13 üncü, 17 inci, 19 uncu ve 21 inci maddeler, bir taraftan Türkiye, diğèr taraftan Fransanın müstemlekeleri ve himayesindeki memleketler ve Cameroun ve Togo arazisi arasındaki ticaret ve seyrisefain münasebatında tatbik olunmıyacaktır.

Bununla beraber, Fransız Hükûmeti, müstemlekelerinde, protektora memleketlerinde, kezalik Camerounda ve Togoda Türkiyenin zararına farklı bir muamele tesis edecek mahiyette olan memuriyet veya takyit tedbirlerine tevessül eylemek niyetinde olmadığını beyan eder.

Keza Türkiye Hükûmeti, Türk ülkesinde, Fransanın müstemlekelerinin ve himayesindeki memleketlerin ve Cameroun ve Togo'nun zararına farklı bir muamele tesis edecek mahiyette olan memnuiyet veya takyit tedbirlerine tevessül eylemek niyetinde olmadığını beyan eder.

3 — 9 uncu maddenin tatbiki için, Türk Hükûmeti, Hindicini arazisinden bu müstemleke ile hemhudut memleketlere yapılan transit hususunda bahşedilmiş olan tercihâr tarifelerle nizamnameleri mutalebe etmiyeceğini beyan eder.

4 — 14 üncü ve 15 inci maddelerle 17 inci madde müteferriinin bir taraftan Türkiye diğer taraftan Fransa müstemlekeleri, Fransanın himayesindeki memleketler ve Cameroun ve Togo arazisindeki ticaret ve seyrisefain münasebatında tatbiki, bu maddelerin taallûk ettiği beynelmil mukaveleler mezkûr müstemlekelerde, protektora memleketlerinde, Cameroun ve Togo'da mer'iyete kondukça ancak icra edilecektir.

5 — Her ne kadar 1 teşrinisani 1927 tarihli Türk - Fransız mukavelesile bu günkü mukavelemenin bahrî limanlarda seyrisefaine müteallik 17 ve 19 uncu maddeleri Fransanın müstemlekelerine protektora memleketlerine, keza Cameroun'a ve Togo'ya kabili tatbik değilse de, Yüksek Âkit taraflar, mezkûr mukavelede ve maddelerde istihdaf edilen hususlar için birbirlerine müteka-bilen en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşederler.

Charles de Chambrun
Jean Louyriac

Menemenli Numan Rifat
Mustafa Şeref
Zekâi

A - LİSTESİ

Fransız tarife №	Cinsi eşya	Gümrük resmi Frank
20	Mükerrer Barsak:	
	Taze ham,.....	10
	Kuru yahut tuzlu.....	25
21	Ham deri taze yahut kuru	
	Büyük yahut küçük.....	Muaf
22	Kürklü ham deriler.....	Muaf
23	Sair yünler, yığın halinde ve deri üzerinde.....	Muaf
25	den Kıl :	
	Ham	} Tiftik keçisi } kılı.....
	Taranmış yahut eczalanmış	
27	İpek:	
	Koza, fırınlanmış taze.....	Muaf
	» Kuru....	Muaf
	Kırıntı.....	Muaf
	Taranmış, döküntü, saf, kamçıbaşı..	0,26
33	den Balmumu, çirkleri dahil....	12

Fransız tarife №	Cinsi eşya	Gümrük resmi Frank	
34 den	Kümes, tuyur ve av hayvanatı yumurtaları: a) kabuklu taze yahut soukta veya diğer mücaz bir usul ile muhafaza edilmiş.....	24	
70 den	Arpa dane.....	15	
80 den	Kuru sebzeler: Bakla ve acı bakla tane halinde... Kuru fasulya tabii tane halinde,.. Mercimek tane halinde..... Bezelye » ».....	7 15 20 15	
84 a dan	Harnup,.....	3	
85 den	(İncir ekle mahsus.....	6	
	Sofra Meyv- aları yahut diğerleri ku- ru veya fu- runda kuru- tulmuş	{ (Fındık kabuksuz { (Fındık kabulu { Fıstık..... { (Kuru üzüm « Sultaiye » pastacılıkta müstamel	20 12 125 40
88 den	Zeyti tohum ve meyvalar Kabuğu soyulmuş pamuk tohumu Sairleri susam ve keten tehumu dahil zeytin	Muaf	
110 a dan	Saf sabit yağlar, sabun imaline mahsus zeytin yağı....	12,90	
112 den	Uçucu yağ yahut ruh : Gül	65	
114 den	Kitre zamkı	Muaf	
123	Afyon	Muaf	
126 dan	Kökler : Meyan kökü,ham	Muaf	
141 den	Pamuk : Çiğidi ayıklanmış, yığın halinde,kasarsız	Muaf	
141 Mükerrer	Pamuk döküntüleri	Muaf	
156	Mazı, baie denerprune, cehrî (sarı tohum) palamut tam kırılmış yahut öğüdülmüş	Muaf	
157	Boyacılık ve debağatte müstamel sair kökler, otlar, yapraklar çiçekler, salkımlar, tohumlar, meyveler . .	1,70	
165	Her nevi hububat kepeği	0,80	
179 dan	Lüle taşı . . .	Muaf	
221 den	Seman bakırı ham, dökme, kütleler, taneler külçeler, lavhalar halinde ve pillere mahsus bakır	Muaf	
231	Manganez (Cevher) . .	Muaf	
233 den	Krom cevheri..	Muaf	

Fransız tarife №	Cinsi eşya	Gümrük resmi Frank
442 den	A dan) düğümlü veya bükümlü halılar: 200 den 300 sıraya kadar	100
	301 » 400 » »	125
	401 » 500 » »	190
	501 sıra veya daha yukarı	250
Mü. 459 den	İşlemeler :	
	6 dan - A.	35
	6 » - C.	40
	7 » - A.	80
493 den	Müstahzer kürkleri yahut dikilmiş parçalar halinde deniz kurdu ve deniz kunduzu, fok ve bülübak, « Peti gri », sincap ve sak dö peti gri, hamster ve beyaz ada tavşanı; astragan hareli ve kıvrık deri veya tulum halinde, beyaz tavşan « Lievre blanc » ve sak dö lievre, keçi deri yahut tahta halinde, Asya müflonu ve koyunu deri ve tahta halinde, kastor, nitri, Çin blerosu, links Amerika oposumu, tilki, fare, skungs, vizon . .	Muaf
640 (3üncü4)	Sigar ve sigara ağızlığı kehribar ilh.	87
0377 den	Valeks (Palamut hulâsası)	17,50

B - LİSTESİ

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	2 /VI/ 1929 tarihli kanunla tesbit edilen tarife	Yüzde hesabı ile bahşedilen tenzilât
33	Balık yağları: Â - Tababette müstamel yağlar (iç kapların sıkleti dahildir)	15,00	25
	B - Sanayide müstamel	6,00	17,1/2
60 dan	Hazırlanmış zinet tüyleri ve bunlardan mamul eşya (mevâd saire ile mürettep veya gayri mürettep) B - Sair zinet tüyleri (yelpazeler, podraponponları dahildir)	75,00	17,1/2
75 den	İşlenmiş deriler: A - 2. - Vidala, vaketa ve telâtin denilen deriler	175,00	12,1/2

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde nesa- bile bahşedi- len tenzilât
	B. - 1 - Keçi, koyun, kuzu ve oğlak derileri	255,00	12,1/2
	C. - Koyun, kuzu, keçi, oğlak, fok, timsah, yılan derileriyle sair bilcümle derilerden ruganlı, kabartmalı, glâse, kumlu, taklidi resimli, yıldızlı, kadife (podösüet) maroken, tüylü ve sair surette müzeyyen olanlar (eldiven için kesilmiş olanlar da dahildir.)	400.00	15
78 den	Kösele ve sun'î kösele: A.- Kösele ve sun'î kösele ve bunların lâakal tam ökçelik parçaları	80.00	12,1/2
84 den	Yüzleri boyalı boyasız derilerden mamul ayakkapları, tabanları köseleden veya sair mevattan (tüylü veya tüysüz nevilere mamul çarıklar da dahildir) C. - 1. - Bir çiftin sıkleti (400) grama kadar	1600.00	20
	2. - Bir çiftin sıkleti (401) gramdan (800) grama kadar	1360.00	20
	C. - 3. - Bir çiftin sıkleti (800) gram veya ondan yukarı	1120.00	20
85 den	Yüzleri tamamen veya kısmen lifi mevattan mamul ayakkapları (tabanları kavçuktan maada mevaddı saireden ve köseleden) A.- 1.- Bir çiftin sıkleti (400) grama kadar	1500.00	20
	A.- 2.- » » » (400) » ve ondan yukarı	1050.00	20
	B.- 1.- Bir çiftin sıkleti (400) grama kadar	480.00	20
	B.- 2.- » » » (400) » yukarı	360.00	20
87 den	Deri ve kösele mamulâtı: A.- 1.- Sade veya mevaddı adiyeye ile mürettep olanlar	880.00	20
	A.- 2.- İpek mensucat veya fil dişi bağa ve zikıymet meadin ile mürettep olanlar	9600.00	25
89	Makine kayışı, hortum ve makinelerde müstamel sair deri ve kösele mamulâtı	60.00	17.1/2

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
91	İşbu tarifenin başka yerlerinde zikredilmeyen deri veya köseleden mamul eşya (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)	600.00	17.1/2
102	Her nevi yünden ve kıldan iplik: (Örme ve dokuma makineleri için masuraya sarılı ipeklerde dahildir)		
	A.- 1.- Bir kilosu 10.000 metreye kadar olanlar.	80.00	25
	A.- 2.- Bir kilosu 10.000 metreden ziyade olanlar	75.00	25
	B.- 1.- Bir kilosu 10.000 metreye kadar olanlar	92.50	25
	B.- 2.- Bir kilosu 10.000 metreden ziyade olanlar	80.00	25
	C - 1 - Boyasız	162.50	25
	C - 2 - Boyalı	175.00	25
103	Müfredat üzere satılabilecek hale getirilmiş her nevi yün ve kıl ipliği (küçük çile, yumak, makara zıvana ,ve saire şekilleri) (Makara ve kâğıt zıvana sıkletleri dahildir)	162.50	25
106 dan	safi yünden mamul başka yerde zikrolunmıyan mensucat (örme kumaşlar da dahildir) (Mevadı saire ile mürettep olsun olmasun)		
	A - Metre murabbainın sıkleti (200) gram kadar	360.00	30
	B - Metre murabbainın sıkleti (201) gramdan (600) grama kadar	270.00	25
107 den	Arışı kâmilin pamuk yün mensucat		
	A - Metre murabbainın sıkleti (200) grama kadar	212.50	25
	B - Metre murabbainın sıkleti (201) gramdan (600) grama kadar	162.50	25
125 den	Safi ipek ve sun'î ipeğin gayri mevadı lifiye ile mahlût yün dokuma kumaş veya keçeden şapka ve sair başlıklar (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep) (erkek, kadın ve çocuk için) adedinden:		
	A - 2 - Sair şapkalar	1.00	10

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
	B - 1 - Donatılmış	6.30	20
	B - 2 - Donatılmamış	1.00	10
132 den	İplik ibrişim		
	A - İpekten boyalı, boyasız (müfredat üzere satılabilecek olanlar da dahildir)	1050.00	20
133 den	Tül, gaz ve eleklik ipek veya sun'î ipekten veya diğer mevad lifiye karışık (madenî teller ve saire ile mahlût olanlar da dahildir)		
	A - Düz tül ve gaz (benekli ve resimli olanlarda dahildir)	4200.00	20
	B - Perdelik tül (bobino)	3600.00	20
134	Safî ipek veya sun'î ipekten sair mensucat ve kurdele (madenî teller yahut mevad saire ile mürettep mahlût veya işlemeli ve nakışlı olanlar da dahildir) (örme olan kumaşlar mensucattan maduttur)	3600.00	30
135	Sair lifi mevad ile mahlût ipek veya sun'î ipekten mensucat ve kurdele		
	A - İpek miktarı yüzde ondan ziyade yirmiye kadar (yirmi dahildir)	600.00	20
	B - İpeğin miktarı yüzde yirmiden fazla yüzde elliye kadar (elli dahildir)	1000.00	20
	C - İpeğin miktarı yüzde elliiden fazla yüzde yetmiş beşe kadar (yetmiş beş dahildir)	1600.00	20
136	Kadife, plüş ve kadifeli ve havlı kumaşlar ve kurdeleler		
	A - Safî ipekten veya sun'î ipekten	2400.00	20
	B - Sair mevad lifiye ile mahlût ipekten (yüzde yetmişten ziyade ipeği havi olanlar «A» fıkrasında dahildir)	880.00	20
137	İpek veya sun'î ipekten dantelâ ve dantelâ örgüleri bilumum harçlar ve kumaşlar	4200.00	20
139	Şeritçi ve kaytancı eşyası (pasmanteri) şerit, kaytan, saçak, kordon, tırtıl düğme, püskül, işlemeli ve işlemesiz harçlar		
	A - İpekten veya sun'î ipekten	2100.00	20
	B - Sair lifi mevad ile mahlût ipekten veya sun'î ipekten	1200.00	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
143	İpekten sun'î ipekten örme çorapçı eşyası		
	A - Safi ipekten	6000:00	20
	B - Mahlût	3600.00	20
145	Mendil, peçe boyun ve omuz atkıları vesaire		
	A - Safi ipekten	4800.00	20
	B - Sair mevad ve elyaf ile mürettep veya mahlût	3300.00	20
	C - İşlemeli veya yapıştırmalı	5400.00	20
146	Dokuma kumaştan boyun bağı (her şikilde)		
	A - Safi ipekten ve sun'î ipekten	4200.00	20
	B - Diğer elyaf ile mahlût	3000.00	20
147	Dikilmiş veya yalnız biçilmiş şemsiye yüzleri		
	A - Safi ipek ve ya sun'î ipek	4800.00	20
	B - Diğer elyaf ile mahlût	3000.00	20
149	Kadın elçantaları, cüzdan, kese ve pudra pomponu		
	A - Safi ipek veya sun'î ipek	3000.00	20
	B - Elyafı saire ile mahlût	1800.00	20
157	Piring		
	A - Çeltik	7.50	25
	B - ayıklanmış	15.00	20
212	Çukolata ve hazırlanmış şekerli kakao (her- şekilde) (iç kapların sıkleti dahildir) (mevadı saire ile mahlût olsun olmasın)	150.00	20
215	Şarap		
	A - Fıçı içinde veya emsali büyük kaplarda	120,00	25
	B - Şişe, desti, damacana içinde (kapların sıkleti dahildir)	150.00	25
216	Kopürür şaraplar (iç kapların sıkleti dahildir)	500.00	25
218	rakı, rom , konyak , vermut, viski, votka, cin, amerpikon, fernetbranka ve emsali şekersiz müskirat (Meyvalı olanlar da dahildir)		
	A - Fıçı içinde	225.00	20
	B - Sair kaplarda (iç kapların sıkleti dahildir)	240.00	20
219	Maraskino, Küraso, Kakao, Şartröz, Krem dömant mandarin ve sair şekerli müskirat (iç kapların sıkleti dahildir)	450.00	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarinli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
222	Şekerli gazoz, limonata ve emsali şerbetler (iç kapların sıklığı dahildir)	30.00	20
223 den	Tohumlar :		
	D - Sebze, çiçek, her nevi ağaç ve işbu tarifenin başka mahallerinde zik- rolunmıyan sair nebatat tohumları	10,00	20
225	Sisam yağı:	36.00	20
233 den	Sanayide müstamel yağlar		
	A - Koko ve araşit yağları	25.00	20
236	Biber (kara, beyaz) yeni bahar		
	A - Döğülmemiş	48.00	20
	B - Döğülmüş (iç kapların sıklığı dahi- lidir)	90.00	20
276 dan	Dibagatta müstamel mevadı nebatiye ve hu- lâsaları.		
	B - Mazı, somak, rodul, füstel ve saire	4.50	20
	C - Kuru hülâsalar (kebrako, kestane, mimoza, ıhlamur ve saire)	24.00	20
281 den	Sellüoit galâlit ve emsali ve bunların ma- mulâtı:		
	C - Mevadı, saire ile mürettep veya gayri mürettep mamulâtı.	360.00	20
325	Katranlı, asfaltlı, ve mümâsilleri yahut lifi mevat ile mürettep sarğılık kâğıtlar	6.00	20
335	Hassas kâğıt (her kalınlıkta) (iç kapların sıklığı dahildir)		
	A.- Hassas fotoğraf kâğıdı (hassas kart- postallar da dahildir)	62.50	25
	B.- Hendese ve sairede müstamel hassas kâğıtlar ve şeffaf saman kâğıtları	30.00	25
369	Pamuk ipliği:		
	boyalı, İstampalı (tek veya ziyade telli)		
	A - 14 İngiliz numarasına kadar (No. 14 dahildir)	62.50	20
	B.- 14 numaradan yukarı 24 İngiliz nu- marasına kadar (No. 24 dahildir)	67.50	20
	C.- 24 İngiliz numarasından yukarı	60.00	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 / 6 - 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
370	Parlak (merserize) kasarlı kasarsız veya boyalı (tek veya daha ziyade telli)		
	A.- 14 İngiliz numarasına kadar (No. 14 dahildir)	52.50	20
	B.- 14 ten yukarı 24 İngiliz numarasına kadar (No. 24 dahildir)	65.00	20
	C.- 24 İngiliz numarasından yukarı	62.00	20
371	Müfredat üzere satılabilecek hale getirilmiş iplikler:		
	A.- Ağaç makaraya sarılmış	65.00	25
	B.- Sair şekillerde	125.00	25
378	Pamuk mensucat beyazlatılmış (kasarlı)		
	A.- Tülbent (mol), tanjip	137.50	20
	B.- Mermerşahi, salaşpur, viktorya, kan- brik	95.00	20
	C.- Patiska (hassa), dimi (madampol), pazen (flanelet), pike	50.00	20
	D.- Yelken bezi, çadırbezi, tente bezi	52.50	20
380 den	Bobino (perdelik tül) kanava (her nevi)		
	B.- Kasarlı veya boyalı	315.00	15
381	Tarifenin başka mahallerinde zikredilmeyen kasarlı, boyalı, istampalı, işlemeli, nakışlı, örme veya dokuma pamuk mensucat (madenî tellerle mahlût veya mürettep olanlar da dahildir)		
	A.- Metro murabbaının sıklığı 50 grama kadar olanlar (50 gram dahildir)	180 00	20
	B.- Metro murabbaının sıklığı (50)gram- dan yukarı (100) grama kadar olanlar (100 gram dahildir)	135.00	20
	C.- Metro murabbaının sıklığı 100 gram- dan yukarı 150 grama kadar (150 gram dahildir)	80.00	20
	D.- Metro murabbaının sıklığı 150 gram- dan yukarı	62.00	20
390	Pamuk fitiller:		
	A. - Lamba, mum, çakmak ve ocak fitil- leri (Mevaddı saire ile mürettep ve gayri mürettep)	50.00	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzdə hesa- bile bahşedi- len tenzilât
	B. - Beyaz alevli yanan fitiller (gömlek) (mevadı saireden mamul olanlar ve yahut mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep alanlar) (yapıl- mış, yapılmamış dahildir)	112.50	20
414	Sicim, ip, halat:		
	A.- Kutru 5 milimetreye kadar	37.50	20
	B.- Kutru 5 Milimetre ve ondan yukarı	25.00	20
421 den	Her nevi keten mensucat (örme kumaşlar dahildir) (madenî teller ve pullar ve saire ile mürettep olanlar da dahildir)		
	A. - 1 - Safi keten	625.00	25
	A. - 2 - sair nebatî lifler ile karışık	450.00	25
	B. - 1 - Safi keten	300.00	25
	B. - 2 - Sair nebatî lifler ile karışık	225.00	25
	C. - 2 - Sair nebabî lifler ile karışık	187.50	25
445 den	Bisiklet, otomobil, araba ve sair vesaiti nak- liye tekerleklerine mahsus iç ve dış lâstikle- ri ve şeritler (mevadı saire ile mürettep ve gayri mürettep)		
	A. - 1 - İç ve dış lâstikleri, otomobil, ka- myon ve otobüs ve emsali ara- balar için	75.00	25
	A. - 2 - Bisiklet için	100.00	25
446	Alâstikî mensucatla lâstiğe batırılmış veya bir tarafına veyahut arasına lâstik sürülmüş veyahut lâstik yapıştırılmış mensucat		
	A. - Safi veya mahlut ve sun'î ipek mensucat	1050.00	20
	B. - Safi veya ipekten gayri elyaf ile mahlût yün mensucat	240.00	20
	C. - Sair mensucat	135.00	20
447	Her nevi ayakkabı (deriden maada) mevadı saire ile mürettep ve gayri mürettep		
	A - Kâmilen kauçuk veya yüzü kısmen veya tamamen kauçukla su geçmez hale getirilmiş mensucattan mamul olanlar	62.50	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tesbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilat
	B - Altı kauçuk ve yüzü diğer mensu- cattan olanlar	156.00	25
481 den	Pişmiş kilden ve topraktan mamulât		
	A - Kiremit	1.20	30
494	Şişe, küçük şişe damacana, kavanoz ve emsali (rengi tabiide veya boyalı)		
	A - 1 - Sade	3.00	20
	A - 2 - Mevadı saire ile mürettep (sepet örgüsü olanlar dahil)	6.25	20
	B - 1 - Mevadı adiyeye ile mürettep ve gayri mürettep	57.50	20
	B - 2 - Zikiymet maadin veya mevadı nefise ile mürettep (altın yal- dızlılar dahildir)	240.00	20
498 den	Ayna ve mağaza camları (glâs) (muhad- dep ve mukaar olanlar dahildir)		
	A - 1 - Sathı 2.50 metre murabbaina kadar	7.50	20
	A - 2 - Sathı 2.50 metre murabbai ve ondan ziyade	12.50	20
500 den	Ayna (çerçevesi) (fasatalı, fasatasız)		
	A - Çerçevesi sellüloitten, gümüş ve altın yaldızlı madenden, nikelden ve emsalinden	45.00	20
	B - Çerçevesi ağaçtan, alçıdan, mukav- vadan ve diğer adi meadinden ve mevattan	33.00	20
	C - Çerçeveleri fildişi, bağa, mozayik kakma ve emsali mevat ile mürettep olanlar	90.00	20
505	Müteşehhip lâmbalar (elektrik ampulleri)	87.50	10
522	Demiryolu traversleri	1.75	30
532 den	Demir çivi		
	A - 1 - Tülü 25 milimetreye kadar	5.00	20
	A - 2 - Tülü 25 milimetre ve ondan yukarı	3.50	20
	C - Nal çivisi	6.25	20
	D - Perçin çivisi	6.75	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 /VI/ 1929 tarihli kanun- la tasbit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilât
535 den	Demir soba, ocak, mangal		
	A - Petrol, elektirik, hava gazi sobaları, fitilli tazyikli petrol ocakları (mevadı saire ile mürettep ve gayri mürettep)	12.50	10
	B - 1 - Sadeleri	5.50	10
	B - 2 - Sırlı veya mevadı saire ile mürettep	8.00	10
538 den	Her nevi demirden el alâtı (saplı veya sapsız)		
	A - Her nevi testere dişli dişsiz (hizarlar dahildir)	18.00	10
	B - Eğe		
	1 - Uzunluğu 16 santimetreye kadar	16.00	10
	2 - Uzunluğu 16 santimetre ve ondan yukarı	10.00	10
	E -Burgu, cetvel, pergel, çap ölçüsü, pipo açan aletler, tornavida, kerpeten, 250grama kadar sıkleti olan çekiçler, hak ve oyma kalemleri, her nevi biz ve el makkapları	27.00	10
	F - Zikredilmeyen sair alât		
	1 - Beherinin sıkleti 150 grama kadar	30.00	10
	2 - Beherinin sıkleti 150 gram ve ondan yukarı	18.00	10
569 dan	Alüminyum ve halitası		
	E - Alüminyum veya halitasından ma- mulât (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)		
	1 - Mutbak ve sofrta takımları ve mü- masili sair kaba eşya	75.00	20
573	Başka yerde zikrolunmıyan sair kurşun ve halitası mamulâtı		
	A - Adiler	24.00	20
	B - Sair adi mevad ile galvanizli veya boyalı	36.00	20
	C - Gümüş yaldızlı	75.00	20
579	Kalay ve halitasından mamulât		
	A - Adileri	150.00	20

Türkiye tarife №	Cinsi eşya	3 / VI / 1929 tarihli kanun- la tespit edilen tarife	Yüzde hesa- bile bahşedi- len tenzilat
	B - Sair adi meadin (galvanizli veya vernikli veya boyalı)	180.00	20
	C - Altın veya gümüş yaldızlı	315.00	20
582	Nikel veya halitasından sair mamulât(mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)		
	A - Sade	195.00	20
	B - Gümüş yaldızlı	450.00	20
	C - Altın yaldızlı	750.00	20
667 den	Zatülhareke arabalar		
	A - Binek otomobilleri		
	2 - Sıkleti 900 kilodan 1300 kiloya kadar	35.00	10
	3 - Sıkleti 1300kilodan 1750 kiloya kadar	45.00	10
	E - Başka yerlerde zikrolunmıyan binek otomobilleri şasilerinin aksamı	110.00	5
669 dan	Zatülhareke yük arabaları (Kamyon, kamyonet)		
	A - Tamam	30.00	5
704 den	Sanayia mahsus müztahzer madenî boyalar:		
	B - Yağlı (verniksiz) (iç kaplarının sıkleti dehildir)		
	1 - Bir kiloya kadar kaplarda	22.50	20
	2 - Bir kilodan 5 kiloya kadar kaplarda	20.00	20
	C - Vernikli		
	1 - Bir kiloya kadar kaplarda	25.00	20
	2 - Bir kilodan 5 kiloya kadar kaplarda	22.50	20
854	Maden suları ve gazlı sular (tabii veya sun'î) (iç kaplarının sıkleti dahildir)	16.00	25

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih
ve numarası

: 4 - VI - 1930 ve 1/690

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildiril-
liğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tez-
kerenin tarih ve numarası

: 5 - VI - 1930 ve 4/244

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların
ilt ve sayfa numaraları

: 19 130,239,278,279,280,289:291

Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları: